

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

15. december – 19. December 2014, leto VI, št. 51

Zgodnje božično darilo za delničarje

Kaotičen začetek tedna! Vrednost ruskega rublja je v torek znotraj dneva zanihala za skoraj 30 %, cena severnomorske nafte Brent pa je upadla pod 60 dolarjev. Vse to je negativno vplivalo na borze po svetu. Sredi tedna je na borzni parket znova stopila ameriška centralna banka (Fed) in pokazala svoje mišice. Rezultat: najvišja rast ameriških delnic na dan zasedanja Fed-a v letošnjem letu in izjemen zaključek tedna na borzah.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (12.12.2014 - 19.12.2014)*	Donosnost letos (31.12.2013 – 19.12.2014)*
Svet - MSCI World	+4,31%	+16,45%
ZDA - S&P 500	+5,24%	+26,20%
Evropa - DJ STOXX 600	+2,95%	+3,67%
Japonska -Topix	+1,56%	+7,32%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+2,44%	+6,13%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR, vir: Bloomberg.

Začetek pretekla tedna je bil popolnoma v znamenju Rusije in nafte. V ponedeljek ponoči je namreč ruska centralna banka z namenom zaustavitve upada vrednosti svoje valute dvignila ključno obrestno mero z 10,5 % na 17 % oziroma za največ od delnega ruskega bankrota leta 1998. Po zvišanju ključne obrestne mere je ruski rubelj najprej pridobil na vrednosti, a v nadaljevanju se je deprecijacija rublja nadaljevala in rubelj je dan, kljub temu da je znotraj dneva izgubil že skoraj 30 % svoje vrednosti, zaključil slabih 7 odstotkov nižje od izhodišča. Nadaljnje upadanje cene nafte, severnomorska nafta Brent je namreč v začetku tedna upadla pod 60 USD, namreč negativno vpliva na rusko gospodarstvo, čigar 50 % proračunskih prihodkov izvira iz z nafto in plinom povezanih dejavnosti. Ruska centralna banka je podala oceno, da se bo rusko gospodarstvo v 2015 skrčilo za 4,7 %, če cena nafte ostane na trenutnih nivojih. Evropsko ameriške gospodarske sankcije ter visoke obrestne mere še dodatno hromijo rusko gospodarstvo.

Rusija je posledično v nadaljevanju tedna vendarle sprejela določene ukrepe, ki so zajezili deprecijacijo rublja. Ruska oblast je tako najprej spremenila računovodske standarde za banke, s čimer želijo zmanjšati povpraševanje bank po dolarjih zaradi upada vrednosti rublja. Poleg tega je oblast konec tedna odobrila tudi 16,5 milijard evrov visoko dokapitalizacijo ruskih bank. Ruski ekonomski minister je hkrati trge pomiril z izjavo, da ne bodo uvedli omejitev na kapitalne tokove. Dodatno je vlagatelje pomiril v svojem tradicionalnem govoru konec leta tudi ruski predsednik Putin z izjavo, da se mora rusko gospodarstvo prilagoditi novim razmeram, ki bi lahko privedle tudi do cene nafte 40 dolarjev za sodček.

Za močan optimizem v drugem delu tedna je zopet poskrbel Fed. ZDA solidno okrevajo, kar so potrdili tudi gospodarske objave za november. Industrijska proizvodnja je tako porasla najbolj v zadnjih devetih mesecih, zasedenost kapacitet pa dosegla najvišje nivoje od zadnje recesije. Posledično so ob padajoči brezposelnosti vlagatelji pričakovali, da je prvi dvig ključne obrestne mere po letu 2006 že zelo blizu. A na zasedanju Fed-a so centralni bankirji pričakovanja o morebitnem dvigu prestavili vsaj do aprila prihodnje leto, pri čemer so poudarili, da bo morebiten dvig odvisen tudi od nadaljnjih dogodkov v ZDA in preostalem svetu. Upad cene nafte in ostalih surovin je namreč znižal novembrsko inflacijo (1,3 % na letni ravni) precej pod ciljno pri 2 %. Poleg tega negotovost v Rusiji ter upočasnitev rasti na Kitajskem, v evroobmočju in državah proizvajalkah nafte vnaša tudi negotovost glede morebitnega vpliva na ameriško gospodarstvo. Na dan zasedanja so tako ameriške delnice porasle najbolj v letošnjem letu, zamik pri dvigu obrestne mere pa je dvignil tudi druge borze po svetu. Evropske delnice so denimo pretekli teden zabeležile najvišji tedenski skok vrednosti v letošnjem letu.

Nekako v senci Fed-a je ostala švicarska centralna banka (SNB), ki je prvič po letu 1970 znižala depozitno obrestno mero, po kateri lahko banke posojajo centralni banki, pod 0 % na -0,25 %. S tem je SNB namreč želela zajeziti pritok švicarskih frankov kot posledico ruske valutne krize in tako zmanjšati pritisk na rast njegove vrednosti.

Konec preteklega tedna se je stanje v Rusiji umirilo, a nadaljnji dogodki bodo odvisni predvsem od prihodnjega gibanja cene nafte, od katere je Rusija močno odvisna. S tem ko OPEC na zadnjem zasedanju ni zmanjšal proizvodnje nafte, se je boj na naftnem trgu še zaostрил. Zaenkrat vsi igralci z namenom pridobivanja tržnega deleža čakajo, kdo bo prvi prisiljen zmanjšati proizvodnjo in katere družbe bodo sposobne preživeti takšne cene nafte. Ameriške družbe, ki se ukvarjajo z razvojem naftnih vrtin, so denimo v letošnjem letu izgubile že več kot 30 % svoje vrednosti. Glede na težave posameznih igralcev razplet morda niti ni več tako oddaljen.

Marko Bombač, CFA
višji upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.